
Reforma školství - titul za práci

Reforma školství - titul za práci

25.07.2010, Otázky Václava Moravce

Moderátor

První zásadní krok už má ministr školství, Josef Dobeš, za sebou. Nová koaliční vláda schválila v polovině týdne opětovné jmenování Vladimíry Dvořákové předsedkyní akreditační komise. Toto rozhodnutí podle ministra školství, Josefa Dobeše, zabrání spekulacím o zpolitizování otázky obsazení funkce. Před akreditační komisí je několik zásadních úkolů. Například prověrky vysokých soukromých škol a různých regionálních vysokoškolských poboček.

Vladimíra Dvořáková, politoložka, předsedkyně Akreditační komise, 2.7.2010:

Právě ta zamítavá stanoviska jsou pod velmi výraznou kontrolou a různými mechanismy, je to možné, že akreditační komise si najednou řekne, tyhle zrušíme a podobně, všechno to musí být doloženo, vyargumentováno, někdy se i chytne i právních drobností, i tohleto je pak složitý, složitý proces toho jednání. Ale pro tu školu by v této situaci, pokud je to škola, která chce opravdu něco udělat a která cítí zodpovědnost za ty studenty, tak na místě té školy bych asi pravděpodobně začala okamžitě řešit ty problémy a začala tu školu budovat pro to, aby se podařilo zachránit.

Moderátor

Říká Vladimíra Dvořáková. Rada pro reformu vysokého školství vedená profesorem cambridžské univerzity Rudolfem Haňkou před časem upozorňovala na pokles úrovně vysokoškolského vzdělávání v Česku. Před devíti lety fungovalo v ČR 24 veřejných a 17 soukromých vysokých škol. V tomto školním roce si pak studenti mohli vybírat z nabídky 26 veřejných a 45 soukromých vysokých škol. Zatímco ve Velké Británii je na 60, zhruba 60 milionů obyvatel nějakých 130 vysokých škol, na desetimilionové Česko, jak jste viděli sami, jich připadá přes 70. Už teď se na vysokou nebo vyšší odbornou školu dostanou 3/4 všech přihlášených. Kvůli slabým populačním ročníkům se navíc bude v následujících letech hlásit na vysoké školy čím dál méně dětí. Podle plánů Ministerstva školství by se proto měly vysoké školy rozvrstvit na prestižní vědecké univerzity, na instituce zaměřené především na vzdělávání a na prakticky zaměřené školy nabízející maximálně bakalářský titul. Když jsme mluvili o úsporách, už v těch následujících měsících, není možné, pane ministře, řekněme ořezat rozpočty vysokých škol, protože tam jde nějakých 22 miliard korun, pokud se nemýlím, to znamená, že by bylo možné uspořít právě i u vysokých škol?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Já se nebráním hledat úspory i zde, na druhou stranu toto, takovéto pojetí nezlepší kvalitu těch škol. Já jsem hrozně rád, že jsme potvrdili paní předsedkyni akreditační komise a doplnili akreditační komisi, to je první věc, co je potřeba udělat k vysokému školství, mít nástroj kontrolní. Druhá věc je, vy jste to říkal, je potřeba diversifikovat ty školy, a třetí věc je postupně měnit způsob financování těch škol. To postupně měnění musí držet nějakou dobu tu stabilitu. Už moje předchůdkyně, paní doktorka Kopicová, započala reformu vysoké školy a já v ní budu pokračovat. A ta reforma financování je taková, že se postupně mění to placení té kvantity, to znamená ten normativ, na část placení kvality, to znamená, hodnotí se, jestli na té škole je věda a výzkum, hodnotí se kvalita profesorů a docentů, hodnotí se mobilita studentů. To jsou první tři faktory, které začínají fungovat v té, v tom kvalitativním hodnocení a zhruba pět, teď nevím jestli deset, procent prostředků jde za kvalitou. Stále držíme devadesát procent kvantity. A toto chceme postupně obracet a měnit. Myslím si, že to výrazně přispěje ke zkvalitnění vysokých škol, k té diversifikaci a možná k nějaké racionalizaci a slučování zejména těch regionálních vysokých škol.

Moderátor

A to tedy dovolu, abych navázal na vaše slova, protože v koaliční smlouvě, jak jsem se do ní díval, tak stojí, cituji: "Vytvoříme podmínky pro diversifikaci a racionalizaci skladby vysokých škol do podoby, která bude odpovídat velikosti naší země a předpokládanému dlouhodobému vývoji počtu studentů vysokých škol a současně přispěje k efektivnější alokaci výdajů na terciální vzdělávání." Máte už, protože sepisujete teď i vládní část programového prohlášení věnovaného resortu školství, máte už jasnější představu, kdy tato pravidla budou na světě?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Do vládního prohlášení nic hlouběji v tuto chvíli, co se týče terciálního školství, nerozpracováváme, nicméně náměstek Kryštof Hajn dostal zadání pracovat na tomto úkolu. Je k tomuhle potřeba říct jedna věc. Ministr školství nemá nějaký vliv

na to, aby omezoval a nějak racionalizoval tu síť těch vysokých škol. Mám tento prostředek, který jsem před chvílí zmínil, že chci posilovat v těch penězích, co posílám těm vysokým školám, tu kvalitu. Je potřeba říct, že s panem profesorem Haňkou jsem se potkal a také o tomto jsme se bavili. A ještě jednu poznámku, já se setkávám s děkany, s rektory a oni mi říkají, že je dobré reformovat terciální školství, je to třeba, ale musíte začít už od primárního a sekundárního školství, reformujte základní a střední školy a ta kvalita a ta změna kvality a vzdělanosti těch studentů k nám doplyne. Tak já chci říct, že terciální školství souvisí s regionálním školstvím a to je moje zásadní priorita v mém resortu.

Moderátor

Budou, když se teď bavíme o sepisování programového prohlášení vlády, do čtvrtého srpna máte odevzdat závěrečnou část vašeho textu, máte tam jasnou představu, jak budete zásadně reformovat právě to základní i střední školství? A jaké nové věci budou v programovém prohlášení vlády nad rámec již uzavřené a podepsané koaliční smlouvy?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Budou ty body a ty reformní body vycházet z koaliční smlouvy, budou tam obsažené srovnávací zkoušky, protože to je klíčové, co je potřeba zavést. Bude tam zakomponována definice standardu, bude tam zakomponováno to, že na těch základních školách budeme měřit jednak nějaký objektivní standard, na druhou stranu budeme měřit přidanou hodnotu té školy, to znamená začleňování handicapovaných dětí do vzdělávacího procesu, a to by mělo být v hodnocení té školy. Chystám novelu školského zákona o tom, abychom definovali profesi pedagogů, profesní růst pedagogů i další celoživotní vzdělávání pedagogů. To jsou další věci, které tam musí být a které zvýší kvalitu vzdělávání.

Moderátor

Když bude v programovém prohlášení vlády rozpracován prvek, který vy hodně lidově řečeno tlačíte, jehož jste příznivcem, to znamená ony srovnávací testy na středních školách, jedním takovým srovnávacím testem jsou státní maturit. Já vím, že to je pro vás ožehavé téma, sešel jste se s řediteli gymnázií, v tomto týdnu, ale jednoduchá věc. Myslíte si, že najdete tu odvahu, protože se zatím z vašich veřejných vyjádření přikláníte k tomu, že by státní maturit být měly, protože to je také jednotný srovnávací test nebo srovnávací zkouška v rámci vzdělávacího systému, tak najdete tu odvahu se postavit se koaličním partnerům, kteří před volbami, a tuším, že to byli i někteří z Věcí veřejných, tedy prvovoličům, studentům středních škol, říkali, ano, maturit jsou špatně připravené, jsme pro zrušení státních maturit?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Jednoznačně najdu odvahu prezentovat a obhájit před vládou i před veřejností to řešení, které budu považovat za

správné.

Moderátor

Tedy i zachování státní maturit? Když jsme mluvili o úsporách, víte že zatím projekt státních maturit stál miliardu korun.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Ano toto vím, toto číslo jsem i já několikrát prezentoval. Je potřeba říct, že v tom jsou peníze EU, třeba ta generálka ve

výši 140 milionů je asi 100 milionů dotovaná evropskými penězi.

Moderátor

Ano, je jasné, že ty by se vracely v případě, že byste se rozhodli jako Nečasova vláda odpískat lidově řečeno státní

maturit.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Pokud by to řešení, pokud by byly tři řešení a jedno z řešení by bylo, že státní maturit nebudou, tak tohle je důsledek toho. Nicméně státní maturita neprobíhá... my tady máme státní maturitu, jenom hovoříme o nějakém způsobu jiném ve státní maturitě. Je, když vám trošičku jenom řeknu, co se mi honí hlavou, tak je tam neskutečná nabobtnalost, ekonomická náročnost toho modelu, to je skutečně velmi náročné.

Moderátor

Chápu to tedy správně, tak spíš upravit model ale nerušit státní maturit, tak jak jsou?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Vy po mně chcete, abych vám tady řekl nějaké řešení, je to, jsou to tři varianty. Je to varianta, že státní maturit nebudou, že je odložíme státní maturitu v tomhle modelu, a je varianta jít do toho s generálkou a postupně ořezávat a upravovat tu podobu tak, aby byla přijatelnější.

Moderátor

Teď, aniž by to bylo závazné, ale dostal bych z vás odpověď, chápu to správně, že se přikláníte k variantě třetí?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Já se nikam nepřikláním. Pokud jste z nějakých mých projevů něco identifikoval, tak si u vás dám výcvik v psychologii.

Moderátor

To znamená, že jsem to identifikoval správně, že se přikláníte k variantě třetí?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Já svojí variantu řeknu nejdříve vládě a odprezentuji ji prvního srpna na vládě.

Moderátor

Zkusím to jinak. Z toho, co jsem řekl, že se přikláníte z těch variant k variantě třetí, dáte si u mě psychologický výcvik?

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Poté, po 11. srpnu se rozhodnu, jestli se potkáme na psychologickém výcviku.

Moderátor

Josef Dobeš, místopředseda Věcí veřejných, ministr školství ČR. Děkuji za rozhovor a někdy příště nashledanou.

Josef Dobeš /VV/, ministr školství, místopředseda strany:

Rádo se stalo a nashledanou.